

Selkoa selkokielestä

selkoversio

**Selkokieli auttaa monia, joille suomenkieliset tekstit ovat vaikeita ymmärtää
Selkokieli ei kuitenkaan ole oikea kieli, vaan suomen kielen muoto,
jota on muutettu helpommaksi.**

Selkokieli kiinnostaa juuri nyt monia.

Yksi syy on se, että selkokielen tarve Suomessa kasvaa.

Selkokeskus on arvioinut, että noin puoli miljoonaa suomalaista tarvitsee selkokieltä.

Selkokielen tarve voi johtua vammasta tai sairaudesta.

Se voi myös johtua siitä, että suomi on vieras kieli.

Selkokeskus kehittää selkokieltä ja julkaisee selkoaineistoja.

Monia selkoaineistoja voi ostaa tai käyttää ilmaiseksi myös Suomen ulkopuolella.

Selkokieli ja selkeä yleiskieli eroavat toisistaan

Selkeä yleiskieli on kielimuoto, jota useimmat suomalaiset ymmärtävät.

Se on kuitenkin joillekin ihmisille liian vaikeaa.

Selkokieli on kehitetty niille ihmisille, joille yleiskieli on liian vaikeaa.

Ruotsiksi selkokieli on *lättläst*, selkeä yleiskieli taas *klarspråk*.

Suomen *selkokieli* on kätevä sana, koska sillä voi viitata myös puhuttuun kieleen.

Selkokielen periaatteet

Osa selkokielen periaatteista koskee kaikkia kieliä.

Osa taas vaihtelee eri kielissä.

Jokin helppo asia ruotsin kielessä voi olla vaikea suomen kielessä.

Selkokielen periaatteiden taustalla on kansainvälisiä ohjeistuksia.

Ne eivät kuitenkaan riitä suomen kielen selko-ohjeiksi.

Siksi Suomessa on 1990-luvulta lähtien kehitetty selkokielen ohjeita, jotka sopivat suomen kieleen.

Tutustu selkoaineistoihin

Jotkut viranomaiset ovat julkaisseet selkoaineistoja jo pitkään.

Esimerkiksi oikeusministeriö julkaisee selkokielistä tietoa kaikista vaaleista yhdessä Selkokeskuksen kanssa.

Monia selkoaineistoja voi lukea ilmaiseksi verkossa.

Selkokieliä uutisia tarjoaa Ylen radion Uutiset selkokielellä.
Selkosanomat on selkokieline uutislehti,
joka ilmestyy joka toinen viikko.
Sitä julkaisee Selkokeskus.

Selkokirjoihin voi tutustua Selkokeskuksen kirjavälityksessä.
Osa selkokirjoista löytyy myös verkkokaupoista, esimerkiksi AdLibriksestä.

Jokaisella on oikeus tietoon

Selkokielen lähtökohtana on yhdenvertaisuus.
Kaikki ihmiset tarvitsevat tietoa erilaisista asioista,
mutta kaikki eivät ymmärrä yleiskieltä.

Monissa maissa tavoitteena on yhteiskunta,
jossa ihmiset huolehtivat itse omista asioistaan
esimerkiksi verkon kautta.
Miten tämä onnistuu, jos verkossa käytetään niin vaikeaa kieltä,
että osa ihmisistä ei sitä ymmärrä?

Viranomaisten täytyy kantaa päävastuu selkotiedottamisesta.
Myös järjestöt ja suuryritykset hyötyisivät selkotiedottamisesta.
Toistaiseksi selkokieli ei ole kuitenkaan vakiintunut osa
minkään viranomaisen tiedotusta.
Virkakielikampanja tuo tähän toivottavasti muutosta.

Leealaura Leskelä